

سروش

۱۳۳۰

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم دینی ، علمی ، ادبی ، سیاسی هفته‌لق بمجموعه اسلامیة در
اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر مسئول : ح . اشرف ادیب

مشارالیه مشهور خطاطیندن اولدینی جهتله وقف ایتدیکی کتابلردن برچوغنی کندی الیه استنساخ ایلشدی .

ابن جزله پک چوق آثار تالیفه موفق اولمشدر. فهرست نویسر طرفندن (کتاب الاشارات فی تلخیص العبارات) و (رساله فی مدح الطب وموافقته الشرع) نامنده ایکی کتاب یازمش اولدینی بیان ایدیلورسهده بونلرک محتویاتنه دأثر - مع التأسف - هیچ بر معلومات ویرلمور .

ابن جزله نك المشهور اثرلری (منهاج الیابان فیما یستعمله الانسان) عنوانلی تالیف کزینله (تقویم الابدان) نامنده کتاب شهریدر . تقویم الابدانک یازمه بر نسخه سی جزایرده قسطنطین کتبخانه سنده موجود اولدینی مستشرقینک جمله بیانلانددر .

منهاج الیابانده ، نباتات ، ادویه ومواد سائر طیه نك اسملری الفبا صره سیله درج ایدلمش وحذالرنده بونلره دأثر معلومات لازمه ویرلمشدر . منهاج عاداتا طبی برانسیقلویه دیدر. کتاب ، بویوک صحیفه ده تقریباً اوچوز آتمش یاراقدن مرکب اولوب پارس کتبخانه سنده بر نسخه سی موجوددر .

منهاجک اولدقجه اوزون اولان مقدمه سنده مؤلف ادویه حقنده پک مهم معلومات عمومی ویردیکی کی کتابی تالیف ایدرکن نه کی اثرلره مراجعت اتمش اولدیغنی ده آریجه ذکر اتمشدر .

منهاجک اووقلرده یازلمش اولان آثار طیه نك کافه سنده فائق اولدینی مستشرقینک تحت اعترافندهدر .

منهاجک قیمت علمیه سی اثرک بالآخره مشهور ابن بیطار طرفندن تدقیق وتنقید ایدلمسندنده آکلاشیله بیلور .

ابن بیطار منهاجی باشدن نهایت قدر تدقیق ایدرک نقصان جهتلرینی اصلاح ایلشددر . منهاجک بر نسخه سی پارس کتبخانه سنده موجود اولوب (۱۰۲۱) نجی نومروده مقیددر .

ابن جزله نك (تقویم الابدان فی تدبیر الانسان) عنوانلی کتابی منهاجندن زیاده مشهور و قیمتداردر . تقویم الابدان ، علم الامراضه دأثر مباحث مهمه بی جامع قلاسیق برادرر .

شرقهده بویولده یازلمش آثار ایچون تقویم ، نمونه اتخاذا ایدلمشدر. ابوالفدا کی بر متبحر بیله (تقویم البلدان) نامنده کی جغرافیا کتابنده ابن جزله بی تقلیددن کندی آله مامشدر .

تقویم الابدانک بر نسخه سی پارس کتبخانه سنده موجود و (۱۰۲۴) نجی نومروده محفوظدر .

کتاب تقریباً ۳۵۲ صحیفه دن مرکب و قرق درت تابلوی محتویدر. هر تابلو ایکی صحیفه اشغال ایتمکدهدر. برنجی صحیفه ده مرضک اسمی ، مرضه دوچار اولان کیمسه نك مزاجنه کوره طرز تأثیری ، خسته نك سنی ، ویشادینی محیطک ایجاباتی ، مرضک موسم ظهوری ، خسته نك دوره وخامی ، اسباب وعلائمی ایضاح ایدلمش اولدینی کی خسته نك قارشى ایجاب ایدن تدابیر دخی کوسترلمشدر .

ایکنجی صحیفه ده ایسه علائم واعراضی برنجی صحیفه ده اراشه ایدیلن خسته نك طرز تدویمی بیان اولمشدر . صحیفه لرك ابتدالریله نهایتلرنده خسته نك لره دأثر معلومات عمومی ویرلمشدر .

تقویم الابدانده ایلك اول حما خسته نك لردن بحث ایدلمش ، بعده امراض جلدیهیه ، قره لره وسمومه دأثر معلومات لازمه ویرلمش ونهایت باشدن آیاه قدر بالجمله اعضا واجهزهیه مخصوص خسته نك لره یکان یکان سرد و بیان اولمشدر .

کتابک صوکلرینه طوغری تشخیص امراضه دأثر پک مهم معلومات ویرلمشدر . ابن جزله بواثرنده امراض نسائییه حقندهده تدقیقاته کیریشمش واحتیاق رحم (hysterie) خسته نك لردن بحث ایلشددر . کتابده بونلردن باشقه حمل و وضع حمله دأثرده معلومات نافعه مندرجدر . پارس کتبخانه سنده محفوظ اولان (منهاج الیابان) نه نهایتنه ، مختلف منابعدن اقتطاف ایدلمک صورتیه ؛ مؤلفک برده ترجمه حالی درج ایدلمشدر . بوراده ، ابن جزله نك بعدالاهتدا خرسیانلغه قارشى برچوق ردیه لر یازهرق تورات وانجیلك نه صورتله تحریف ایدلمش اولدقلرینی کوستردیکی وادعاسنی غیرقابل جرح برهانلره اثبات ایدرک دین احمدینک اعلاسنه چالشمش اولدینی برلسان ستایشله تذکار ایدلمکدهدر .

ابن جزله ردیه لرنده کتب مقدسه ده مذکور اولان فاراقلیط (Paraclite) دن مقصد ، حضرت محمد (ع . م) اولدینی حالده خرسیانلرک بوحقیقتی کتم ایتمکده اولدقلرینی ادعا واشاعه دن چکینامشدر . [*] ابن جزله نك تقویم الابدانی شو (Tacuim egritudinum et morborum fere omnium corporis humani cum curis eorundem. Buhu hyllyha byn geozla autore.) عنوانی التنده لاتینجهیه ترجمه ایدیلرک ۱۵۳۲ تاریخنده استرازبورغده طبع ونشر ایدلمشدر .

مدالی اعدادیسی مدیری

م . شمس الدین

اِجْتِمَاعِیَّة

برملتى سفالته سائق قوتلر وقورتاره جق اللر

بدبخت وطن ، طبیعتک بی پایان خزاں ثروتی سینۀ خفا سنده طاشیدینی حالده ، آغوشنده یشایان اولادلرینک ینۀ سفالت ایچنده

[*] تورات وانجیلك بالآخره تحریف ایدلمش اولدقلری اوروپا ارباب تنقیدی طرفلرندنده اعتراف ایدلمکدهدر . عصر اخیر اعظم علما سندن هندلی رحمة الله مرحومک آوروپالی موسیونرلره اولان مباحثاتی جامع کتاب قیمتدارده کتب مقدسه نك نه صورتله تحریف ایدلمش اولدقلرینه دأثر پک تدقیق وقطعی معلومات کافیه مندرجدر .

اوملتی تشکیل ایدن فردک قدرت فکریه و بدنیه لری مجموع جبرینه مساوی بر قوتک ، بر محصله نک مولودیدر .

فردلر قوی وزنده اولور و معین بر غایه متوجهاً ابراز فعالیت ایدر لر سه ملت ده سورچمکسزین شاهراه ترقیده امین و سریع خطوه لر له متصل ایلریر . فقط ، فردلر باشقه باشقه آماله مربوط قالیر و آیری غایه لر تعقیبنه و یا بوتون بوتون عطائنه قوییلور لر سه ملت و اوملتک ذاتنامی (représentant) اولان حکومت ده کیتدیکی یولده سنده . له مک باشلار ، قوای مخالفه نک تأثیر یله متصل تبدیل استقامت ایتمکده مضطر قالیر و یا بوس بوتون عاطل و عاجز دوشر .

بودر که یه سقوط ایدن بر ملتک غایه مقصوده ایریشمسی متعسر و بلکه متعذر در . شو حالده بر ملتک معروض قالدینی سفالت و انقراض مسئولیتی - ظاهر حاله باقروق - بر قاچ شخصک دوش متهمنه یوکتتمک و یا ک صوتک بطنه حصر ایتمکدن اینسه سلسله اجدادی دخی محیط اولمق اوزره ؛ عموم افراد ملتیه تشمیل ایتکدها طوغری بر حکم اولزمی؟ بر آدمک وجودجه صاغلام و توانا بولندیغنه دائر هیئت طیه دن بر تصدیق نامه آله بیلمسی ، بدنی ترکیب ایدن انسجه و بالجه اعضا و اجهزه نک صاغلام و هر درلو آفتدن سالم و ایفای وظیفه یه ساعی اولدیغنک اطبا نظر ندن صورت قطعیه ده تحقق ایتمه سنه وابسته در .

چونکه حجیرات بدنیه دن برینک عاطل و مریض قالمسی حجیرات سائر نه نک ده حقیله ایفای وظیفه ایتامسنه مانع اولور . بو عارضه تدریجاً بوتون وجودی استیلا ایدر ک شخص مذکورک بیتاب بر حالده خسته دوشمسنی انتاج ایدر . حفظ الصحنه نک اجهزه بدنیه دن هر برینک محافظه مختلرینه اعتدالیدنسنه دائر اوزون اوزادی یه و صایده بولنسی ، آیری آیری تدبیرلر کوسترمسی بو حکمه متبیدر .

بر ملتک ذاتنامی اولان حکومت بر شخصه تشبیه ایدیلور سه معشر لر او شخصک اعضاسی و فردلر ده حجیرات بدنیه سی یرینی طوتارلر . اعضا و حجیرات ، نه قدر صاغلام اولور لر سه اولسونلر ، بدندن آیری بولندقلری تقدیر ده - کندیلرینه ایصال حیات ایدر ک اولان سیاله دمویه دن محروم قاله جقلری جهته - علامت حیات کوستره مزو آز مدت ظرفنده تفسخ و تحلیل ایدر ک محو اولورلر .

عینی حال بر حکومتی ترکیب ایدن جماعتلر و فردلر ایچون ده واقعدر . معشر و ملتک صروق زند کینسنده کی سیاله حیاتی تزید ایتک ایچون ، فردلری فکری و جسمی مرضلر دن وقایه ایتک جالشمیدر .

غریبلر شرق محیطی ، عطالت بخش و شرقیلری ده سفالته قارشی حول و صبور اولمقله اتهام ایدرلر .

کوزلری ؛ انکشاف حقیقه مانع اوله جق درجه ده ؛ غشاوه اغراض ایله قبالی اولان سطح بینلر ، سفالت حاضره اسبابی دینه حمل ایتک بیله ایستورلر .

سجایای قومیه و حیات اجتماعی ملیه یی بیلمه یی ، اسلامیتک حقایقه ، مملکتک روحه نفوذ ایدمه یی بر غریبلنک ، شرقده اجرا

دیدندکلرینی ، فلاکت قوو و قورنده سوروندکلرینی ، احتیاج آلتده ازیلوب محو اولدقلرینی کوریور ، هر کون باغرینه صابلا نان بی امان بر خنجرک یکی آجیدینی بر جریحه اضطرابیله ایکله مکدن قورتیله مبور . مثبت واحه لره ، بهشتی اووالره ، منمر بقعه لره ، والحاصل چالشقان بر ملت اوج سعاده ایصال ایدر ک فیاض بر طوپراغه ، لطیف بر اقلیمه مالک اولان بر ملتک ؛ خزینهلر ایچنده آجلقدن اولن بر طالع زده کی ؛ پنجه سفالت آلتده قیور انمسی نه آجیقلی بر لوحه فجیعه نمادر . بر حالده که ، هوانک جیادتی ، اقلیمک لطافتی ، صولرک صافیتی اولسه مملکت ، بوقطعه بهشتی ، بلکه ، بوتون معناسیله بر مزارستان سفالت منظره سی کوستره جک !...

خدا داد فیوض ایدن بیله استفاده ایدمه یی ، دها طوغریسی ایتک زحمته قاتلانمیان بر عرق ، انقراضک عقور دیشلریله پارچه لانه محکومدر . فعال اللرده بر حقیقه سعادت اوله بیله جک فیاض بر اقلیمی مسکینلر یوواسنه دوندیرن قوملر ؛ یشامق حقندن محروم اولدقلرینی کندی فعللریله اثبات ایتش اولورلر .

اساساً قانون خلقت ده بونلرک اسباب انقراضی تسهیل و تعجیل ایدر . حیات بر مجادله دن عبارت اولدینی کی ناموس فطرت ده ، بو مجادله ده ؛ هر تورلو اسباب غلبه یی حق حیاته ک زیاده مستحق اولانلره بخش و تهیه ایتکله مکلفدر . بو ، غایت طبیعی و بیکلرجه وقعه لر له مثبت بر حقیقتدر . محیط وزمانک الجآت و احتیاجاتنه قارشی مقابله و تمرد کوسترنلر ، بی امان قوتلر آلتده ازیلیر ، محو اولورلر . چونکه قانون خلقتنه قارشی طورلمز و طوریه مز . طاشقین سیلابلر اوکلرینه کلن موانعی سوکرلر ، ییقارلر . هیچ برشی اونلرک جریانه حائل اوله مز . تاریخ کائنات و تاریخچه بشریتک بو خصوصده عرض ایتدکلری عبرتنامه حیغه لر دن بر حصه انتباه آله مزسه ، اندراسه استحقاق ، سفالت انعدامه رضا کوسترلمش اولور .

ملتلر معشرلرک ، معشرلر ده فردلرک اجتماعندن حاصل اولمشدر . فردلر نه قدر زنده و فعال بر سنجیه اکتساب ایدر ، نه قدر اصیل بر تربیه ایله پرور شیاب اولور لر سه تشکیل ایتدکلری جمعیتده او قدر رصین و او قدر پایدار اساسلره مستند اولور و اونسته آتار ترقی و تکامل کوستره بیلور .

فردلر آیری آیری بر قوت کی تلقی ایدیه بیله جکندن هیئت عمومیه نک میدان کتیره جکی آنارک عظمت و وفرتی ده طبیعی او قوتلرک ترکیبندن حصوله کلن محصله شدت فعالیتیه متناسب بولنور .

فن میخانیک بزه اثبات ایدیور که : شدتلری صفره مساوی اولان قوانک محصله سی ده صفر اولدینی کی بر نقطه یه معکوساً تأثیر ایدن قوتلرک کوستره جکلری اثر آنجق اونلرک بینلرنده کی فضله معادل بولنور . قوتلر عینی جهتدن تأثیر ایدر لر سه شدت محصله ده اونلرک مجموعنه مساوی اولور . بو قانون ریاضی بی اجتماعات تطبیق ایدر سه ک شونتیه چیقار : بر ملتک مدنی ، اجتماعی و اخلاقی فعلیات ظاهره سی

و ایران بدایینی ، شام صنعتی تصویر ایچون تاریخ بیکارجه صحیفه لر یازمغه مجبور اولور میدی ؟

دست بی انصاف زمانک بیله تخریب ایده مدیکی آبدات و مؤسسات مخلده قارشوسنده ، تاریخ علوم و تاریخ مدنیت کبی ذی حیات ایکی شاهد حضورنده حالا اسلامیتک مانع ترقی اولدینی ادعاسنده مصر اولق غرض و جهالتدن باشقه نهیه حمل اولنه بیلور ؟

عصر لرجه بار استبداد و مظالم آلتنده از یله از یله کندی حیاتلرندن بیله بیزار اوله جق بر حاله کلش اولان شرقیلرک اسباب انقراض و سفالتلرینی طرز اداره لر یله حیات اجتماعیلرنده آرامیلدر . کاشانه استبدادک اک امین استبدادکاهی جهالتدر . مستبد ، خلقده حسیات نجییه بی محو ، قدرت فکریه بی افنا ، قوه ممیزه بی اتلاف ایتدیکی کوندرکه اریکه استقلالنی تأیید و لایسل صفتی احراز ایدر . بو کوندن اعتباراً تبعه معنای حقیقیسیله بر کتله حاله کچر ، مستبدک احتراصات و هوسا تنه قارشو - صانکه هینوتیزه ایدلمش کبی - بلا اعتراض حول و صبور انقیاد ایدر .

فرمانفرما اولق ایستین مستبد ، تبعه سنی بی شعور و اراده بر آلت کبی قوللانق ایچون اونلرده قوه مفکره بی افنا و بالمقابله حسیات غلیظه بی تمیه ایتمکه چالیشور . بوسایده آرزو ایتدیکی زمان او حسلره مراجعتله عاقل کومه بی بر سیل خروشان حاله کتیرر .

جاهل خلقده قبا حسلرک نمالانسی تعصب صورتنده تجلی ایدر . حسیات دینییه بی آلت مفسدت ایده بیلیمک ؛ هر کس نظرنده حقایق شرعیه نک عدم انکشافنه متوقف اولدیغندن ، مستبد ؛ حقیقی ارباب عرفانی محو و اجلا و برسوری جهله بی دین اولولری مقامنه اصعاده چالشمقندن کبری قالماز .

بونلر واسطه سیله هر امرنی ، هر آرزوسنی بر حکم شرعی شکلنده خلقه تلقین ایتدیرر .

تک توك موجود اولان افکار منوره اصحابنک ارشاداتنه میدان ویرمامک فکریله ملتده حیات اجتماعی بی محو ایده رک یرینه حیات فردیتی اقامه ایدر .

بوکبی تخریبات سائقه سیله ملتده تربیه اصلیه زوال پذیر اولمغه باشلار ، حیات عائله و حیات اجتماعیه انتظامسزله دوچار اولور .

تربیه فکریه یابستون معطل قالیر و یا یا کلش غایه لره توجه ایدر . محیطی قاپلایان سحابه جهالت کیتدکجه قاراریر ، قرار دقجه کسب کثافت ایدرک برکابوس بلا کبی دماغلری اویشدیرر ، اعصابی دوچار رخاوت ایدر ، افراد ملتی حیات بهیمیه آیشدیرر .

حیات فکری اویشمنجه بالطبع حیات بهیمیه اواییر ، آزار ، حدودی آشار و فردلری سریع و تهلمکلی خطوه لرله فلاکت و سفالته طوغری سوروکر . فردلرده فعالیت دماغیه و عضلیه نک محکوم انزال اولسی هیئت اجتماعیه بی ده صارصا ، تخریب ایدر .

ملت هر کون دهها تیره ک برخطوه ایله دهها آجیقلی برصفحه یه

ایتدیکی قصه برسیاحت نتیجه سنده بویله برقاعت حاصل ایتسی موجب استغراب کورولما میلدیر .

چونکه محیط ایچنده یشایان شرقیلردن بعضیلرینک ده - احتمالکه غربیلردن ملهم اوله رق - تدقیق و تتبع زحمتنه قاتلانقسزین ، عینی حکمی و یرمکده استعجال ایتدکلی مشاهده اولنیور .

عجبا حقیقت حال ، شو مدعیاته موافقی ؟ بزى مسکین و عاقل براقان محیط و معتقدات دینییه مزیدر ؟ بویله ایسه امید فلاح مفقود دیمک اولزمی ؟!

فقط ؛ شایان شکر اندرکه ؛ بو ادعانک عدم اصابتی دلیل ایرادینه لزوم کوسترمیه جک درجه ده ظاهر و حقیقت پک آشکاردر . محیط و معتقداتک احوال روحیه یه اولان درین تأثیرلرینی کیمسه انکار ایده من . مسئله بو تأثیرک نه صورتله وقوعه کلش اولدیغنی تعیین ایتمکده در . عجبا بو درین تأثیر ادعا ایدلیدیکی صورتده می واقع اولمش ؟! بر حکم قطعی و یرمده دن اول ؛ احوال حاضره تأثیراتندن تجردله ؛ ماضیه ارجاع نظر و صحائف تاریخیه عطف بصر ایتیلدر .

تاریخ ، مدنیت حاضره یه مهد اولین اوله رق شرقی کوستردیکی کبی اسلامیتی ده بونک مربی ذی عرفانی صورتنده تقدیم ایدیور . محیط مشرق معطل اولسه یدی سینه سنده نه جمشیدلر ، نه دارالر ، نه آستروپاللر ، نه انوریلر ، نه کلدانیلر ، نه بخت نصرلر ، نه فنیکه لیلر ، نه ابو عبیده لر ، نه عمرو بن العاصر ، نه ابن وقاصر ، نه عبدالملک ، نه هارون رشیدلر ، نه جلال الدینلر ، نه محمود غزنویلر ، نه آلپ آرسلانلر ، نه ملکشاهلر ، نهایت نه مراد اوللر ، نه تیمورلر ، نه سلیملر ، نه فاتحلر ونه ده نادر شاهلر یتشیدیره مزدی .

اسلامیت مانع ترقی و مدنیت بولونسیدی ؛ بغدادده ، سمرقنده ، شامده ، اندلسده ، قدسده ، قیروانده ، مصرده ، استانبولده او قدر آبدات مخلده ، او قدر مبانی و مؤسسات مدنیه ، او درجه اثر ترقی کورلر ، بو کون بزى مناظر بدیعه نمالری قارشوسنده وقفه کبر حیرت ایدن آثار مدنیه و صنایعیه دن هیچ برشی مشاهده اولنه مزدی . مسلمانلر آره سنده ، بر فارابی ، بر الکندی ، بر ابن سینا ، بر ابن موسی ، بر غزالی ، بر راضی ، بر ابن رشد ، بر ابن بطار ، بر ابن کمال ، بر اولوغ بک یتیشمز و یتیشه مزدی .

ریاضیات و طبیعیاتدن ، فقه و فلسفه دن ، ادبیات و اجتماعیاتدن ، والحاصل علوم و فنونک هر شعبه سندن باحث اوله رق شرق کتبخانه - لرینی طولدیران ، بر قسمی ده قدر ناشناسلق و تسیمزله غرب کتبخانه لرینه قدر قاجیریلان مجلدات نفیسه علماء اسلامیه نک اثرخامه دهاسی دکیدر ؟

مسلمانلر علمی و فنی برچوق کشفیاتک ، مدنی و صنایع متنوع مخترعاتک برات شرفبخشی طاشیمورلری ؟

دین مانع ترقی اولسیدی عجبا بغداد مدنیتی ، قرطبه حشمتی ، قاهره سلطنتی ، سمرقند معرفتی ، استانبول شوکتی ، هندستان

داخل اولور : انهم امدن سفالته، سفالتدن انقراضه یو وارلانی و نهایت دست بی انصاف زمان، کونک برنده، تاریخک صولغون بریا براغنه، لایقیدانه، حکم بی امان انعدامی یازمقده تراخی کوسترمز!...

انقراض چوقورینه یو وارلانیغ مهیا اولان برملکتده فداکار برقوة مبعجه تحت استبدادی دهویره بیلورسه مملکت اوچوروم باشنده توقیف ایدلمش اولور. فقط، بوموفقیته تهلکهک بستیون اوکی آلمش اولمز. حتی یکیدن یکی برطاقم حادثات مشومهک سرنمای ظهور اولسنه میدان بیله آچیلشمش اولور.

بوکی بحران زمانلرنده ملتلی مدھش سقوطلردن قورتامق، قورتاره بیلیمک معجزه نما دهالره، پولاد اللره، لایترزل و صمیمی حیثیله متوققدر.

انسجامی بوزولان هیئته بر رابطه اجتماعی، برعشق تکامل تولید ایدمک قوت؛ فردلره معین غایه متوجه متین واصل برتریه فکریه ویرمک، اولری فردیتدن قورتاره رق حیات مدنی واجتماعی به آلیش دیرمق، دینی و اخلاقی تربیه ابتدائیه لرینه اعتنا کوسترمک سایه سنده تأمین ایدیله بیلیر. بوغایه طوغری ممکن مرتبه ایلریله مک ایچون؛ هر کویده حفظ الصحیه موافق، بولندیغمز عصرک احتیاجیله متناسب ابتدائی مکتبلی، هر قصبه ده - احتیاج محلی به کوره - مکتب طرزنده مختلف، مسلك و صنعت اولری، بویوک شهرلرده صنعت، زراعت و تجارت مشهور و مدرسه لری آچق، و بورالرده وظیفه تدریس و اداره بی منور، فعال دماغلره، احتیاج مملکتی تقدیر ایش، وطنک سفالت حاضره سیله قلبی جریحه دار اولمش متین و فداکار اللره تودیع ایتک ایجاب ایدر.

کویلره وارنجیه قدر هر یرده پک مبذول اولان اوقاف اسلامیه مایه لهنه یعنی مسلمانلرک دینی و حیاتی احتیاجلرینه تخصیص ایدیلیرسه حکومتیه بار اولمق سزین شوتعداد اولنان مؤسسسلر میدان کتیریله بیلیر. بونک ایچون لازم اولان شی، عزم وثبات و فداکارلقدرد. نسل آتی ایچون بوکی استحضار ائده بولمقله برابر نسل حاضری ده تنویره چالشمقندن کیری قالماملیدر.

سیاسی جریانلرک فوقنده اولق اوزره منور، غیور و حیثی ذواتدن مرکب بر (هیئت تنویریة ملیه) تشکیل ایدلمی و بوهیئتک هر ولایت ولوا مرکز لرنده بر شعبه لری بولنلی در. هیئت و شعبه لر سنه ده بر قاج دفعه مملکتک مختلف طرفلرینه سیاحتلر ترتیب ایدمک کزدکلری محللرده اهالی به وعظ و نصیحت و قونفراس ویرمک، محلی معارف و تشویق صنایع هیئتلی تشکیل ایتمک، اهالی بی مکتب و مدرسه لرک اعمار و تکثیرینه سوق ایلک چالشمی و بالخاصه عطالته اولان انهماکک اوکنی آلمغه سعی ایتلیدر.

هیئت اعضاسندن صاحب عرفان و فداکار فضیلا کویلره قدر کوندره لک بیچاره کتلهک آکلایه جقلری برلسان ولدی ایجاب حسلرینی تمیج ایدمک افاده لره معارف، صنایع و زراعت تشویقی

متضمن، عطالت و مسکنتک مذمومیتی مین وعظ و نصیحتلر ویردیرمک، کویلیری حیات فعاله به سوق و تحریک ایتک، اخلاقاً مذموم اولان و ملتک عروق حیاتیه سنی قوروتان تمایللرک اوکنی آلمغه چالشمق، خلقی مملکتک منابع حیاتیه سنی تشکیل ایدن زراعت، تجارت و صنعت کبی ثمره بخش مساعی به سوق ایتک ولدی ایجاب بو خصوصه کندیلرینه تسهیلات لازمه کوسترمک، علما قیافته صوقیله رق جراد منتشره کبی اطرافه طاغیلان و صاچدقلری زهرلره خاخی عطالت و او یوشوقلغه سوق ایدن جاهل در بدرلرک اغوا آتته مانع اولمق، وعظ و نصیحت وظیفه مهمه سنی ارباب علم و فضیلت تودیع ایتک کبی تدبیرلره بو خصوصه آز چوق فائده لی نتایج استحصالی ممکندر.

دائماً در خاطر ایتلیدرک ملت اسلامیه بی قورتاره جق دماغلر، عطالت و سفالت حاضره بی ازاله ایدمک چلیک اللر، عصر حاضره لایق دارالمعلمینلره مسلك و صنعت اولری، تجارت و زراعت مکتبلیدر.

م. شمس الدین

اکیبای

شاعر مشهور اشرف

بز اجد حسابیله تاریخ چیقارمهک معناسز لغنه قائل اولاندردن. لکن مهم وقعه لرک اونودلما سنی تأمین ایچون هم معنیدار، هم کلفتسز اولق شرطیله بولنان تاریخلری بکنمه مکده المزدن کلز. مثلاً اکابر ملتدن عبدالقادر کیلانی حضرتلرینک بری ولادت، دیکری ارتحالی بیلدیرن (عشق)، (کمال عشق) کله لری ایله استانبولک فتحی کوسترن (بلده طیه) ترکیب جلیلی کبی.

ابدی ضیاعی عثمانلی ادبیاتی ایچون حقیقه بویوک بر خسار اولان شاعر مغفور اشرف حقنده رساله من هیئت تحریریه سندن طاهر المولوی بک طرفدن بولنان آئیده کی ترکیب تاریخی ده او جمله دندر:

- طلیق الاسان اشرف نکتهدان
- که چون او سخنور نیاید بسی
- کوزتمزدی اصلا او آتشربان
- حقیقت جهاندنده پیش وپی
- ساتاشمزدی ارباب ناموسه هیچ
- یاشاتمزدی آسوده برنا کسی
- برر بیلدیرمدرکه آلقاقره
- اینر ساده اشعار دهشترسی!
- او هیچ صوصمایان آغزی صوصدوردی خاک...
- فقط یاد ملتده حالا سسی
- خدا ایلسین روح مغفورینه
- نزهسرا کلشن اقدسی
- شهادتله پروازینی کوسترن:
- «شهید غزای حجا» جمله سسی